

Vision och vilja

VERKSAMHETSPLAN
för Svensk Biblioteksforening 2007–2008

**Antagen vid
Svensk Biblioteksförerings
årsmöte den 23 maj 2007.**

Vision och vilja

Biblioteksvision

Bibliotekens huvuduppgifter är att garantera fri tillgång till information, stödja såväl självstudier som formell utbildning på alla nivåer, verka för läskunnighet samt ge tillgång till litteratur, stimulera kulturell mångfald och kontakter mellan olika kulturer. Offentligt finansierade bibliotek av god standard tillgängliga för alla med stöd i särskild lagstiftning och i en nationell bibliotekspolitik utgör en grundförutsättning för ett livslångt lärande, en levande demokrati, yttrandefrihet och kulturell utveckling.

Svensk Biblioteksförning vill att:

- Alla invånare har god och likvärdig tillgång till biblioteksservice under alla skeenden i livet.
- Sverige har ett väl samverkande bibliotekssystem med hög kvalitet och kompetens, som ses som en självklar del av den grundläggande infrastrukturen.
- Samtliga offentligt finansierade bibliotek ska ses som en del av det nationella bibliotekssystemet, omfattas av en bibliotekslag och en nationell bibliotekspolitik.

Verksamhetsidé för Svensk Biblioteksörening

Svensk Biblioteksörening är en ideell partipolitiskt obunden bibliotekspolitisk organisation som verkar för ett bibliotekssystem av hög standard, för att den svenska bibliotekslagen tillämpas och utvecklas samt för biblioteken som ett värn för demokrati och yttrandefrihet.

Svensk Biblioteksörening ska bilda opinion, bedriva lobbning, främja medlemmarna, samverka med andra närliggande aktörer och samordnar föreningens system för katalogisering, klassificering och indexering.

Detta sker bland annat genom att Svensk Biblioteksörening:

- Samlar olika bibliotekstyper och genom det fungerar som en katalysator för svenskt biblioteksväsen gentemot bland annat beslutsfattare på olika nivåer.
- Bedriver aktiv opinionsbildning och lobbning, företräder det svenska biblioteksväsendet samt värnar och tillvaratar dess och dess brukares intressen.
- Bevakar lagstiftning av betydelse för biblioteken och är en aktiv remissinstans och påverkar regering och riksdag så att bibliotekslagen har ett starkt innehåll.
- Genom en aktiv omvärldsbevakning följer utvecklingen inom områden av vikt för biblioteken och föreslår åtgärder och insatser för att stärka biblioteksverksamheten.
- I sitt arbete gentemot regering, riksdag, landsting/regioner, kommuner och statliga myndigheter tydliggör bibliotekens betydelse för utbildning, forskning, demokrati, yttrandefrihet, kulturarv, kulturell utveckling och samhällsinformation.
- Hävdar bibliotekens roll att spegla olika åsikter.
- Värnar demokrati och yttrandefrihet, bland annat genom stöd till organisationer verksamma inom området.

- Främjar läsning och bildning genom att verka för goda villkor för biblioteken i dessa avseenden.
- Uppmärksammar författarskap samt förtjänstfulla insatser inom informations- och biblioteksvetenskap och biblioteksverksamhet genom utdelning av olika priser.
- Genom Biblioteksbladet erbjuder ett ledande forum för biblioteksdebatt i Sverige och tillser att föreningens hemsida är ett forum för debatt och informationsutbyte.
- Har ett omfattande och brett utbud av seminarier och konferenser.
- Erbjuder de enskilda medlemmarna möjlighet till aktivt engagemang i råd, verksamhets- och arbetsgrupper.
- Deltar i arbetet med att utveckla och underhålla klassifikations-, katalogiserings- och indexerings-system.
- Har kontinuerliga kontakter med närliggande institutioner och organisationer samt främjar och deltar i samarbete mellan alla typer av bibliotek och mellan biblioteken och andra aktörer.
- Samarbetar med de nordiska biblioteksföreningarna och europeiska och internationella organisationer som bland annat IFLA, EBLIDA och LIBER samt stimulerar medlemmarnas internationella kontakter bland annat genom resestipendier.
- Bevakar biblioteks- och informationsvetenskaplig forskning och utbildning, identifierar nya undersökningsområden och uppmärksammar behov av ny forskning.
- Förmedlar ny relevant biblioteks- och informationsvetenskaplig forskning till medlemmarna.
- Skapar kontakter mellan forskningen och utbildningarna inom Biblioteks- & Informationsvetenskapsområdet å ena sidan och biblioteken, praktikerna, å andra sidan.

Kännetecken

Svensk Biblioteksförning ska kännetecknas av att man upplevs som:

Omvärldsorienterad

genom att med god omvärldsbevakning och samverkan tillse att ha adekvat underlag för ställningstaganden och agerande.

Verklighetsförankrad

genom att göra en god analys av omvärlds- och andra faktorer som påverkar biblioteken och i alla lägen företräda det realistiskt möjliga – inte det utopiskt önskvärda.

Utvecklingsorienterad

genom att levandegöra spänningsfältet mellan det för dagen realistiska och det framtida möjliga och genom att bejaka förändringar, teknikutveckling och nya uppdrag.

Trovärdig

genom att vinnlägga sig om att vara omvärldsorienterad och verklighetsförankrad.

Resultatinriktad

genom att fokusera på att nå konkreta och mätbara resultat.

Vilja

Svensk Biblioteks förening har mål dels för föreningens opinionsbildande arbete och lobbingsarbetet dels för föreningsverksamheten:

Svensk Biblioteks förening vill att:

- Nationella mål för bibliotekspolitiken och informationsförsörjningen, antas och läggs fast i en nationell handlingsplan.
- De nationella målen och bibliotekslagen följs upp i lokala biblioteksplaner i landets samtliga kommuner och landsting.
- Minst 75 procent av landets kommuner och landsting har antagit biblioteksplaner innan 2007 års utgång.
- Alla invånare ges tillgång till folkbiblioteksservice av hög standard. Kvaliteten på verksamheten prioriteras alltid främst i olika valsituationer.
- Alla elever i grund- och gymnasieskolan samt vuxenutbildningen ges tillgång till skolbibliotek bemannade av personal med relevant kompetens. Antalet skolbibliotek inom grundskolan som är bemannade sex timmar eller mer i veckan ökar i förhållande till dagens 53 procent.
- Alla studerande vid universitet och högskolor ges tillgång till universitets- eller högskolebibliotek, bland annat som stöd för att nå högskolelagens mål om att studenterna ska utveckla förmågan att göra självständiga och kritiska bedömningar, urskilja, formulera och lösa problem samt söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå.
- Forskare och övrig berörd personal vid universitet, högskolor, statliga myndigheter och offentliga institutioner ges tillgång till adekvat vetenskaplig information.

- Statliga myndigheter och offentliga institutioner som bevakar och/eller bedriver forskning skall ha biblioteksverksamhet. Denna ingår som en del av det offentligt finansierade bibliotekssystemet och omfattas av bibliotekslagen.
- Alla brukare vid institutioner för vård och omsorg ges en likvärdig tillgång till information och litteratur som stöd i vård- och tillfrisknande-processen.
- Varje landsting eller annan offentligfinansierad vård- eller omsorgsgivare skall ha biblioteksverksamhet för sin målgrupp (till exempel sjukhusbibliotek och fängelsebibliotek), vilka ingår som en del av det offentligt finansierade bibliotekssystemet och omfattas av bibliotekslagen.
- Pliktleveranssystemet, som är en förutsättning för en grundläggande informationsfrihet, utökas till att även gälla digitalt material.
- All offentligt finansierad forskning publiceras Open Access i enlighet med Berlindeklarationen.
- Offentliga medel i högre grad än idag avsätts för biblioteksutveckling, biblioteksforskning och fortbildning för biblioteksanställda.
- Ett statligt ekonomiskt stöd finns för inköp av olika typer av media, teknisk utrustning för lärande och läsning samt handledningsstöd för såväl barn som vuxna.
- Att tillgången till biblioteksservice förbättras genom en ökad satsning på bokbussar och bokbilar.

Resultatmål för föreningsverksamheten

- Fler medlemmar är nöjda med sitt medlemskap i Svensk Biblioteks förening och anser att föreningen bedriver rätt verksamhet.
- För att erbjuda medlemmar och biblioteksverksamma möjlighet till kompetensutveckling anordnas konferenser och andra aktiviteter. Minst 75 procent av deltagarna är nöjda eller mycket nöjda.
- Biblioteksdagarna genomförs med minst lika många deltagare som året innan.
- Antalet medlemmar ökar från år till år.
- Biblioteksbladet (BBL) utkommer med 10 nummer per år. Minst 75 procent av medlemmarna är nöjda med innehållet.
- Föreningens hemsida är aktuell, uppdaterad och lättnavigerad och speglar föreningens verksamhet, ståndpunkter och biblioteksdebatten. Minst 75 procent av medlemmarna är nöjda med hemsidan.

Aktiviteter/handlingsplan 2007–2008

- Löpande delta i och stimulera debatten om nationell bibliotekspolitik.
- Under 2007–2010 bedriva en större bibliotekskampanj.
- På olika sätt verka för en översyn av bibliotekslagen, ökad tillsyn och bättre sanktionsmöjligheter.
- Bygga ut och underhålla ett nätverk av beslutsfattare av vikt för biblioteken och dess verksamhet.
- Bevaka de olika riksdagspartiernas motioner med betydelse för biblioteken och bidra med underlag till frågor, interpellationer och motioner.
- På olika sätt lyfta biblioteksfrågorna i förhållande till beslutsfattare på olika nivåer, till exempel genom seminarier, hearings, annonser, uppvaktningar, direktutskick, debattartiklar och genom att delta i Almedalen.
- Stimulera kommunerna att utveckla den lokala bibliotekspolitiken, bland annat genom att verka för att de antar biblioteksplaner, genom till exempel skrifter och bevaka hur kommunerna antar planer, till exempel genom egna kartläggningar.
- Bevaka att regeringen tar initiativ för skolbiblioteken.
- Löpande ta fram egna material, undersökningar, rapporter och sammanställningar för att öka kunskapen om bibliotekens verksamhet och förutsättningar, till exempel genom lokala kommunvisa rapporter utifrån tillgänglig biblioteksstatistik.
- Löpande genomföra lokala aktioner till stöd för biblioteksverksamheten.
- Vidta konkreta åtgärder för att stimulera Open Access.
- Ha en ständigt aktuell kunskapsbank för svensk och utländsk forskning, statistik och politik samt sprida erfarenheterna med hjälp av bland annat rapportserier och konferenser.

- Delta i bevakningen av aktuell forskning m m samt uppmärksamma och sprida resultat, till exempel att genom förlagskontakter tillse att få forskning utgiven/publicerad.
- Bedriva verksamhet med utvecklingsråd, verksamhetsgrupper och arbetsgrupper
- Bedriva verksamhet i klassifikations-, katalogiserings- och indexerings-kommittéerna samt regionföreningarna i enlighet med av styrelsen fastställda verksamhetsplaner.
- Värva medlemmar genom olika typer av aktiviteter.
- Arbeta med hemsidan, medlemsmejl, medlemsalmanackan, verksamhetsberättelse, föreningspresentationer och OH-material m m för att ge medlemmar och andra intressenter information om föreningen och dess verksamhet.
- Arrangera Biblioteksdagarna och ytterligare 10–15 konferenser.
- Planera och genomföra deltagandet på Bok & Biblioteksmässan samt seminarier under Bok & Biblioteksmässan.
- Arrangera nordiskt biblioteksföreningsmöte 2007.
- Stödja styrelsens delegater i det nordiska, europeiska och internationella utbytet.
- Utveckla kansliets kontakter och samarbete med IFLA:s generalsekreterare och kansli.
- Dela ut resestipendier vid två tillfällen under året samt resestipendier för deltagande i IFLA.
- Stödja och administrera utdelning av Nils Holgersson-plaketten, Elsa Beskow-plaketten, Carl von Linné-plaketten, Aniara-priset, Bengt Hjelmqvist-pris, Greta Renborgs-pris, Collijn-priset, Årets bokbuss, samt Årets sjukhusbibliotek samt ombesörja pressinformationen om detta.

Organisation

I enlighet med stadgarna leds föreningens arbete av styrelsen. Styrelsen kan inom sig utse ett eller flera utskott. Styrelsen ska upprätta en delegationsordning för verksamheten samt fastställa instruktion för generalsekreterare som reglerar arbetsfördelningen mellan styrelsen, kansliet och generalsekreteraren.

Inom Svensk Biblioteksförening kan det bildas regionföreningar. Föreningarna har till uppgift att inom en region verka för att skapa nätverk mellan föreningens medlemmar. Det sker bland annat genom att arrangera föreläsningar, studiebesök och diskussioner. Föreningar initieras av intresserade medlemmar eller av styrelsen. Föreningarna och dess geografiska indelning godkänns av styrelsen.

Alla enskilda medlemmar har möjlighet att starta nätverk. Nätverken bygger på medlemmarnas engagemang och handlar om erfarenhetsutbyte, kompetensutveckling, tips och diskussioner.

Opinionsbildning, lobbning, nationell samverkan och konferensverksamhet är prioriterade verksamheter för kansliet.

De utvecklings- och förvaltningsfunktioner föreningen har avseende katalogisering, klassificering och indexering förvaltas av kommittéerna med stöd av kansliet. Kommittéernas verksamhet kommer under 2007/08 att ses över och utvärderas.

Internationella och nordiska kontakter struktureras och kanaliseras genom föreningens styrelse samt dess delegater i till exempel IFLA, EBLIDA, NVBF och LIBER. Avrapporteringar sker till styrelsen och arbetsutskottet och återkoppling till medlemmarna i former som styrelsen och arbetsutskottet beslutar.

Styrelsen ska inrätta de råd man finner lämpligt för att bland annat förverkliga verksamhetsplanen. Råden ska

uppmärksamt följa utvecklingen inom de områden man fått styrelsens uppdrag att verka inom. Råden ska bistå styrelsen för Svensk Biblioteksförning med råd och synpunkter. Råden är rådgivande och beredande organ åt styrelsen och bedriver ingen egen utåtriktad verksamhet. Råden får uppdrag från styrelsen som ska återrapporteras till styrelsen inom av den angiven tid. Rådet äger också rätt att initiera egna diskussioner. Råden kan lämna förslag och rekommendationer till styrelsen för behandling och beslut. Råden ska också i sin verksamhet bidra till att uppfylla Svensk Biblioteksförnings vision och verksamhetsidé. Detta ska bland annat ske genom att råden:

- Såsom ”tankesmedjor” deltar i Svensk Biblioteksförnings omvärldsbevakning och policyskapande arbete.
- Inom sitt område kartlägger, uppmärksammar och sprider utvecklingstendenser samt stimulerar idédebatt och utbyte.
- Inom sitt område bevakar bibliotekslagen och främjar tillämpningen av densamma.

Genom detta fullgör råden också funktionen som specialgrupp i enlighet med stadgarna.

Generalsekreteraren har att inrätta så kallade verksamhetsgrupper i vilka medlemmarna ska beredas möjlighet att delta i arbetet med att genomföra verksamhetsplanen. Kansliet har att inrätta arbetsgrupper för att bereda medlemmar möjlighet att delta praktiskt i genomförandet av olika aktiviteter i föreningens regi.

A page with horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. One line near the top is highlighted in blue, while the others are grey. The page is otherwise blank.

SVENSK
BIBLIOTEKS
FÖRENING

www.biblioteksforeningen.org